Anul III. Nr. 4

Martie 1953

ÎNDREPTAR

FOAIE PENTRU GÂND ȘI FAPTĂ CREȘTINEASCĂ

Ad me currendum est
in omni judicio
(De Imitatione Christi.
Lib. III. Cap. 46)

OCTAVIAN BÂRLEA:

ARGINȚII

Dacă vreun închinător al vițelului de aur s'ar rătăci și ar intra nu la bursă, ci subt bolta pictată de Giotto pe mormântul „sărăcuțului" din Assisi, n'ar putea îndeajuns să se minuneze de alegoria logodnei Sf. Francisc cu Sărăcia. S'ar găsi într'o lume departe de el cât cerul de pământ. Sărăcia, uscată ca toaca, îmbrăcată în haine de cerșetoare, împroșcată cu pietre și bătută cu sburături de către copii, disprețuită de „cavalerii" lumii, întinde mâna-i castă dincolo de gardul de spini ce o înconjoară, ca subt ochii meditativi ai lui Hristos să primească din mâna fericitului sfânt inelul de logodnă.

Cine ar părăsi lumea lui Giotto cu zâmbetul de superioritate de buze, s'ar înșela amar, căci Sf. Francisc n'a fost din fașe omul sărăciei. El n'a fost nici un naiv care nu și-a dat seama de puterea banului. Era fiul unui negustor bogat, umblase cu bani mulți, fusese în tinerețele lui fala banchetelor, și cheltuise din belșug. Dar când a auzit glasul lui Hristos, a renunțat la mesele copioase, la bani, la haine, la părinți, ca să trăiască din ceea ce munca și mila creștinească îi punea în strachină, și din dragostea de Dumnezeu!

Epoca aceea (sec, XIII) n'a fost nici timp de excepțională fericire, căci a avut multe puncte comune cu timpul nostru. În urma Cruciatelor și al contactului dintre Orient și Occident începuse — în deosebi în orașele italiene — o vie activitate a breslelor, înflorea comerțul, și în locul economiei rurale câștigase teren economia urbană a banului, adecă se născuse capitalismul. Dinspre sate începuse exodul populației spre orașe, se crease un proletariat, și lupta dintre clase — în deosebi între aristocrația banului și nobilime era vie. Se cerca — prin muncă, șiretenie sau banditism să se ajungă la bani, la cheea „fericirii". Viața religioasă — încă nu așa de decolorată ca azi — era amenințată și ea să fie deviată pe căile ereziilor. În fierberea aceasta Sfântul cu suflet de poet a pășit pe drumul sărăciei extreme, ca să apere Biserica de ruină, și să vindece, cu Evanghelia în mână, ranele societății de atunci.

Intuiția pericolului banului și al bogățiilor a fost justă. Căci orice s'ar spune despre originea sacrală a banului (B. Laum, Heiliges Geld, Tübingen 1924), în viața modernă el numai rareori e unit cu ideea de sacrificiu. A da nu mai e de obiceiu mijlocul de-a intra în comuniune sufletească cu cineva (do ut possis dare) și de-a deschide un fluviu de împărtășire între dătător și dăruit ci e raționalistul do ut des. Omul modern, trăind între mii de ispite, râvnește la ban, ca să-și cumpere plăceri și putere. De atâtea ori prin avuție se detronează virtuțile și se corup inimile! Până și în cea mai mare dramă a istoriei, în Răscumpărarea omenirii, banul a jucat un rol: Hristos a fost vândut pe 30 de arginți! De aceea putem spune cu Virgil: QUID NON MORTALIA PECTORA COGIS AURI SACRA FAMES? (La ce un împingi inimile muritorilor, blestemată sete de aur?).

Influența nefastă a banului o probează până și calomniile: când cineva dorește să compromită pe un altul, și n'are de ce să-l acuze, îi spune că e „vândut". AURI SACRA FAMA!

Cultul banului introduce o falsă ierarhie a valorilor. El face ca cine are bani să fie venerat, iar cine-i cu punga goală — oricare i-ar fi virtuțile — să fie mort din punct de vedere social. Chiar și iubirea de țară e de el deformată: în lumina lui rotunjimea pungii dă măsura patriotismului!

Viața aceasta inveninată de materialismul excesiv presintă pericole și pentru cultură. Iacob Burckardt, referindu-se la defectele culturii din timpul său, a spus: „Lucrul va deveni altfel numai prin oameni asceți, care independent de scumpetea marilor orașe, departe de orice febră a întemeerii și chiar și de luxul enorm, căruia literatura și arta oficială i-a căzut pradă, vor exprima din nou spiritul național și adevăratul suflet al poporului" (F. A. Kramer, Polit. Leitsätze, Koblenz, p. 76).

Nu vrem prin aceasta să negăm rostul avutului: banul e folositor. E nevoe de pâne, și e greu să fie cerșită! Banul a fost numit nu pe nedrept nervus rerum, sau nervus rei publicae. Dar el e mijloc, nu scop. Buni sunt banii, însă omenia e și mai bună! Porunca orei de față pentru noi cei din exil, în prepararea învierii țării noastre, rămâne mereu cea a UNIRII. Pentru ca între Români — între mari și mici — să fie pace, armonie, conlucrare, nu e nevoe de bani; ci e neapărată nevoe de dragoste frățească. (Căci chiar dacă ar fi munți de aur la disposiție, fără frățească înțelegere tot la ceartă s'ar ajunge!). Avem convingerea că îmbrățișându-se conducătorii — chiar și în sfânta sărăcie! — ar face cel mai mare act de patriotism: ar fi la înălțimea vremii, și lumea i-ar admira și și-ar întări convingerea că poporul nostru merită să aibe o soartă mai bună.

Și poate s'ar afla și un Giotto care să-i eternizeze pe bolta vreunuia din monumentele naționale.

La țărmul Pontului Euxin

de

EMIL PANAITESCU

Acolo, la țărmul Pontului Euxin, întâia dată, am putut pătrunde taina vieții lui **Vasile Pârvan.**

Început de toamnă. Mă dusesem să aflu metode de cercetare arheologică, să desprind învățătură. Aproape zece secole ale unei minunate civilizații, cum alta n'a mai fost, a helenismului din Pontul stâng, din secolul al VII a.C. până în secolul VI d.C. au fost puse în lumină de către Vasile Pârvan, după trecere de multe secole de distrugeri și de întunecare.

Munca zilei a încetat. Inscripțiile, pe înserate, nu mai pot fi descifrate, blocurile zidurilor nu mai pot fi catalogate și datate. Am rămas numai noi doi. Rătăcim, în razele triste ale amurgului roșietic, pe zidurile cetății Histria de la mare. Clipe de tăcere, de liniște odihnitoare, de singurătate. Simțim cum o lume de mister se apropie și ne învăluie. Vasile Pârvan prinde să povestească. Pare cuprins de o reculegere tainică, venită din depărtări fără nume. Ascult cu smerenie. Îi apare icoana luminoasă a copilăriei: mama. Icoana mamei îl va întovărăși până în ceasul când va simți că este chemat în cealaltă lume. Atunci va ruga pe cel mai bun prietin, ca sub aceeași lespede a mormântului care îl va acoperi pe dânsul, să fie adusă și înmormântată și mama lui.

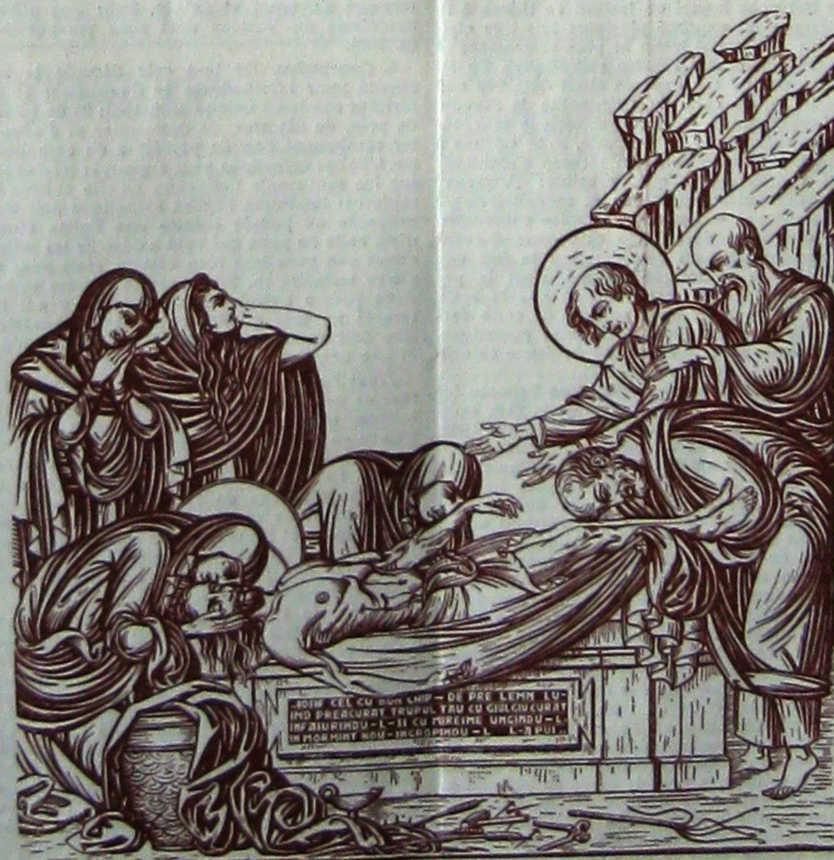
„De la maică-mea am învățat a fi pios și binefăcător și a mă feri nu numai de a face răul, dar chiar de a mă gândi la el; și a trăi simplu și cu măsură, cu totul la o parte de felul de vieață a celor bogați".

O undă de lumini îi va liniști fața când va citi cugetarea împăratului filosof și cu gândul la „mama" va scrie, încă tânăr, după ce va cunoaște de aproape **Commentarii** — le, studiul **Marcus Aurelius Verus Caesar** și **L. Aurelius Commodus** (București, 1909).

Umbrele nopții la țărmul Pontului întârzie, lumina stelelor e sfielnică, Vasile Pârvan înalță, un imn de mărire Moldovei. Cuvintele lui sunt calde, simple, tremurătoare. Țara Moldovei ne-a dat poeții, cugetătorii, istoricii, dintru început și până în zilele noastre. Moldova cea „melancolică și contemplativă" a avut, în trecutul nostru, misiunea de a fi premergătoare și îndrăsneață în aspirațiile ideale. Tăcută, pururea a fost pregătită de a-și așeza odoarele pe rugul de jertfă pentru credința și mântuirea întregului popor român.

Vasile Pârvan venea din țara Moldovei de jos, unde nu se văd munți înălțându-se să străpungă nourii, sau să mângâie, cu vârful lor semeț, seninul cerului. În Țara Moldovei de jos izvoarele nu sunt sgomotoase, nu-și murmură neîncetata lor frământare printre stânci, iar oamenii nu se întâlnesc, în tovărășia turmelor pe plaiuri înverzite, sau prin adâncurile prăpăstiilor. Colinele Țării de jos sunt blânde, apele curg domol și liniștit. În anii cu rod câmpiile aduc belșug. Satele sunt așezate pe malurile râurilor, împrejurul bisericii. Oamenii satelor trăiesc pașnic. Au privirea larg deschisă asupra ogoarelor și la multele întrebări ale sufletului își îndreaptă ochii către înălțimea cerului, singurul care poate da răspunsul. De la înălțimea cerului omul poate aștepta mântuirea binecuvântată, ca și osânda pentru păcate. Așezările sunt vechi, de când a început țara Moldovei, din vremea lui Dragoș și a lui Bogdan Vodă. Moldovenii cred că satele lor ar fi și mai vechi. Poate că adevărul este de partea credinței lor. Știu doar povesti și nu rare ori cântă de atâtea și atâtea

continuare în pag. 3

Punerea în Mormânt. Gravură în lemn originală de George Russu. 1928 (350×400 mm).

ALEXANDRU MIRCEA:

IDOLUL POLITIC

Tendința de a face din religie un instrument de dominațiune politică în slujba unor interese vremelnice, de a valuta în termeni exclusiv politici o atitudine religioasă, nu aparține, din nefericire, numai vremurilor apuse. Dacă Isus Hristos — împotriva căruia, ca să fie suprimat, au fost invocate motive de ordin politic, — s'ar cobori astăzi între noi, ar fi din nou respins și, până la urmă, sacrificat sub acuza că prezența și atitudinea lui încurcă socotelile și planurile politice ale unora, lovește în interesele de partid ale altora, cenzurează machinațiunile diplomatice plămădite din minciună și fariseism și stânjenește speculațiunile economice lipsite de scrupul. E impresionant cu câtă înverșunare ne zbatem noi ca să înlăturăm pe Dumnezeu din calea noastră, din motive de siguranță temporală. Ni se pare uneori că numai punând pe Dumnezeu și legea lui la o parte vom putea izbuti în socotelile noastre mărginite, interesate. Pare că numai ținându-L la distanță avem siguranța că nimic nu ne va mai turbura în efortul de a ne aranja vieața pe măsura egoismului nostru, a ambiției noastre, a setei de dominație și a poftei de câștig; că nimic nu ne va mai împiedeca să ne mâncăm între noi ca fiarele, să ne scoatem ochii unii altora . . . în toată liniștea, dacă așa ne convine. A face din politic și din economic un normativ absolut al vieții omenești, a judeca toate lucrurile și toate problemele din punctul de vedere al intereselor momentane, temporale, fie ele individuale sau colective, înseamnă, de fapt, a-L pune pe Dumnezeu la index, înseamnă a repeta urletul evreilor în fața tribunalului lui Pilat: „Ia-l pe acesta dintre noi".

Azi, când — după nouăsprezece veacuri de creștinism, după atâtea eforturi de elevațiune spirituală, după atâta muncă de lămurire a ierarhiei valorilor, — ar fi fost foarte normal ca să fi intrat în conștiința neamurilor convingerea despre primatul spiritualului în lume, despre existența unei legi dumnezeești ce stă deasupra tuturor intereselor contingente, ne găsim în fața unor fenomene de idololatrie politică pe care nu le-a cunoscut nici lumea păgână. Statul a devenit un idol, partidul politic a devenit un idol. Numai ieri am văzut pe Hitler înconjurat — ca șef politic — de nimbul marilor profeți, inspirat și infailibil în hotărîrile sale. Apoi am asistat la cea mai oribilă încercare de a îmbrăca pe un om cu atributele dumnezeirii: Stalin, prezentat milioanelor de sclavi ca unic mântuitor al lumii, tată al popoarelor, înțelepciune negreșelnică, putere nebiruită, etc. Monstruositatea acestei aberații — a ridica un chip de om în locul lui Dumnezeu — e atât de evidentă încât e superfluu să mai insistăm. Ceea ce vrem să notăm însă, e că fenomenul de idololatrie politică nu e un atribut exclusiv al comunismului. Există forme de idololatrie politică și între noi, mai puțin evidente, dar nu mai puțin primejdioase, nu mai puțin condamnabile din punct de vedere creștin.

Idololatrie e să crezi că activitatea politică singură ne va scoate din impasul în care ne găsim. Idololatrie e să afirmi că relele de care suferim și problemele grave ce apasă astăzi pe umerii omenirii se vor rezolva toate prin obișnuitele mijloace umane, printr'o schimbare de regim, printr'o mai bună organizare, prin modificarea condițiilor exterioare de vieață, a situației economice, a structurilor sociale, a atitudinilor politice. Sf. Părinte, în mesajul de Crăciun, a denunțat tocmai această încredere oarbă într'o organizare pur exterioară a vieții sociale care nu ține seama de demnitatea omului, de exigențele lui spirituale, de valoarea lui ca persoană. Care crede posibilă și salutară transformarea structurilor și a instituțiunilor sociale, politice și economice, independent de transformarea, de purificarea lăuntrică a omului. Fără îndoială că există întocmiri sociale care sunt incompatibile cu demnitatea omului, cu dreptul fiecărei ființe ce se naște pe pământ, la o bucată de pâine, la o vieață vrednică de om; există condiții sociale de nemaipomenită mizerie și care sunt o rușine pentru acest veac al progresului; există o anumită mentalitate în economia politică creiată de școala liberală care s'a dovedit inumană și deseori cinică în aplicările sale practice, pentrucă a îngăduit, și îngăduie încă, celor avuți să sugă sângele celor săraci; există formule politice deficiente, întemeiate pe echivoc și utopie, care trebuiesc înlăturate sau îmbunătățite . . . Avem nevoie de instituții care să reflecteze mai fidel adevărul că suntem toți oameni și că suntem toți frați, în care diferența între îmbuibați și mizerabili să nu fie atât de stridentă și de intolerabilă. Această operație de adaptare a structurilor sociale la nevoile generale e absolut necesară dacă vrem, cel puțin, să nu menținem în viață primejdia comunistă. Dar revoluția de transformare exterioară a formelor sociale nu poate avea șanse de reușită dacă nu

continuare în pag. 3

Madona, de Ugolino da Siena (+ 1339).

L'exposé du Professeur Th. M. Popescu á la Conférence interorthodoxe de Moscou

En juillet 1948 eut lieu au patriarcat de Moscou la Conférence des Chefs et des Répresentants des Eglises Orthodoxes Autocéphales, consacrée à la Célébration du 500e anniversaire de l'autocéphalie de l'Eglise Orthodoxe Russe.

Les Actes de cette conférence ont paru en 2 volumes en russe à Moscou en 1949, et en francais en 1950 et 1952. De fait, cette conférence, d'après les Actes, s'est occupee en dehors des solemnités liturgiques surtout d'étudier et d'exposer les rapports qu'il y a entre l'Eglise orthodoxe d'un côté et l'Eglise catholique et le Mouvement écuménique de l'autre. D'autres sujets plus secondaires étaient „la hiérarchie anglicane" et „le calendrier ecclésiastique". La haute hiérarchie russe, sans informations régulières de la vie ecclésiastique à l'étranger depuis environs trente ans, eut ainsi l'occasion d'apprendre beaucoup de choses par des personnes qui y avaient encore participé d'une certaine façon jusqu'en 1939. Qu'il nous permis de rappeler qu'à cette Conférence furent représentés:

le patriarche de **Constantinople** par deux métropolites et un protopresbytre;

celui d'**Antioche** par deux métropolites et un archimandrite;

celui d'**Alexandrie** par la délégation précédente;

l'Eglise de **Géorgie** par son catholicas-patriarche, 2 métropolites etc.

l'Eglise de **Serbie** par son patriarche, un évêque et deux laics;

l'Eglise de **Roumanie** par son **patriarche, 3 évêques, doyen de la facultéde théologie**, le P. **Vintilescu**, un archiprêtre et un laic;

l'Eglise d'**Albanie** par un évêque et un prêtre;

l'Eglise de **Bulgarie** par son exarque, deux métropolites et 3 prêtres;

l'Eglise de **Grèce** par un métropolite et un archimandrite;

l'Eglise de **Pologne** par deux évêques et plusieurs prêtres; ensuite venaient les exarques du patriarcat de Moscou à l'étranger et les représentants de ces Eglises: la Tchéchoslovaquie, l'Europe Occidentale, l'Europe Centrale, les Etats-Unis d'Amérique, la Bulgarie, la Yougoslavie, la Chine, la Hollande et finalement le patriarcat de Moscou à l'étranger et les repré- d'hôte d'honneur accompagné d'un évêque et d'autres personnalités.

Une pareille conférence ne serait plus possible aujourd'hui, début de 1953. Ce qui nous intéresse ici, se trouve dans le premier volume. Le premier exposé aussi violent et calomniteur que possible, fut fait par l'archevêque de Kazan, Hermogène: **„La papauté et l'Eglise orthodoxe"**. On peut résumer son intention dans cette phrase: „Le papisme cause un tort immense à l'oeuvre de l'Eglise du Christ dans ce monde, et en général, à toute l'oeuvre de notre salut (p. 107).

*

Le dernier rapport dans le cadre de ce thème fut celui du professeur **Théodore Popescu**, de la faculté de théologie de Bucarest: **„L'attitude du Vatican à l'égard de l'Orthodoxie durant les 30 dernières années** (p. 223-291). C'est l'exposé le plus documenté des deux volumes. Les 209 notes, avec des renvois à une bibliographie plus ou moins large, sont restées en roumain dans le premier volume de l'édition russe. Dans l'édition française, elles ont été traduites en français. La bibliographie s'arrête pratiquement à l'année 1939. Jusqu'à cette date, les livres de l'Europe occidentale parvenaient encore régulièrement en Roumanie; ici également les relations avec l'Occident étaient les plus intenses.

Le but pour lequel on traitait ce thème à la conférence fut exprimé plusieurs fois très clairement: **„Comment lutter le plus activement et efficacement contre l'Eglise catholique"**. De là, la nécessité de ces exposés aussi détaillés que possible (p. ex. celui du métropolite de Plovdiv sur l'organisation et les organisations religieuses des catholiques en Bulgarie, avec chiffres à l'appui). Deuxièmement, on tâchera d'identifier aussi completement que possible: „Vatican" (puissance surtout politique et secondairement ecclésiastique) = **Papauté = Eglise catholique.** „Les dirigeants de l'Eglise orthodoxe doivent toujours prendre en considération le fait que dans l'Eglise catholique-romaine, c'est la papauté qui importe avant tout et que le reste ne fait office que d'un accessoire de cette dernière. Par conséquence, dans notre polémique, nous devons surtout mettre en évidence ce dernier facteur" (Kostelnik, p. 197).

L'exposé du professeur Theodore Popescu fut lu en russe par le professeur adjoint N.P. Doktusov à la séance plénière du 9 juillet 1948. Nous en donnerons ici un court résumé et en ferons ressortir quelques points saillants. Les sous-titres se trouvent dans le rapport.

1. **L'idée papale** (expansion et domination). 2. **La papauté contemporaine et l'Orient orthodoxe.** Le professeur parle ici de Léon XIII et surtout de Pie XI. Il fait remarquer (p. 233) qu'il y a eu dans l'Eglise romaine, „un changement interessant d'attitude à l'égard de l'Eglise orthodoxe qui correspond à un changement de direction dans la mentalité". Comme témoins, il cite le P. Congar, **Chrétiens désunis,** „livre important", et le professeur Rademacher, **die Wiedervereinigung der christlichen Kirchen,** parus tous les deux en 1937. Il y ajoute: „La polémique cède le pas à l'esprit irénique et elle disparit complètement des pages de la revue bénédictine **„Irénikon"** (Belgique) dont l'attitude est caractéristique pour la méthode actuelle de rapprochement avec l'orthodoxie (p. 233; nous citons d'après le texte russe). C'est ainsi que la doctrine unioniste des catholiques se développe et se précise dans le sens de la „catholicité" de l'Eglise orthodoxe; celle-ci, ils ne la regardent plus comme une Eglise sectaire, schismatique, une branche sèche et stérile du christianisme, mais comme une Eglise vénérable, possédant des trésors spirituels authentiques et précieux dont la signification se développerait naturellement par le rétablissement de l'Orthodoxie dans l'Union avec le catholicisme romain. L'air de supériorité avec lequel les théologiens romains-catholiques parlent habituellement au sujet de l'Orthodoxie n'a pas encore disparu; mais il vaut la peine de noter le fait que l'Orthodoxie bénéficie, depuis quelque temps, d'une appréciation plus juste, parfois même très flatteuse".

Le professeur en vient alors à parler de cette nouvelle méthode „psychologique" qui consiste à créer une atmosphère favorable à l'union; dans ce contexte il mentionne aussi l'érection de la S. Congrégation pour l'Eglise Orientale à Rome.

3. **La papauté contemporaine dans son action prosélyte. A. Politique et mission.** Il s'agit ici des concordats avec les gouvernements, des missions dans le Proche Orient, de la Commision pour la Russie et du Russicum à Rome.

B. **Union, non pas latinisation. Le rôle des uniates dans l'oeuvre de propagande catholique-romaine.** Explication des dogmes catholiques admissible pour les orthodoxes; étude du culte des Orientaux et appréciation de sa beauté (c'est surtout l'organisation unioniste bénédictine de Belgique qui le fait" (p. 286).

C. **Moyens et agents de propagande.** La parole de papes, l'Institut Pontifical Oriental de Rome, Ecoles et séminaires pour les Orientaux, l'Oeuvre d'Orient (à Paris), revues; ici **Irénikon** reçoit encore une mention spéciale: „qui paraît depuis 1926 et a obtenu une reconnaissance bien méritée pour son activité de presse". Ensuite il y a les Congrès et Journées orientales, les Semaines d'études, la Prière surtout. Puis viennent les Oeuvres des Ordres et des Congrégations d'hommes et de femmes. Parmi ceux-ci il faut mentionner spécialement d'abord les Assomptionnistes avec leurs missions dans tout l'Orient chrétien, leur **Institut des Etudes byzantines,** leurs revues **Echos d'Orient** et **l'Union des Eglises.** Après eux, une page entière est consacrée à l'activité des Bénédictins de Chevetogne (autrefois à Amay p. 265 s.) Celle-ci „marque dans l'histoire de la mission unioniste un moment nouveau et important. Elle correspond au changement d'atitude à l'égard des orthodoxes, qui s'est produit ces trente dernières années, dans le but de rapprochement et de connaissance réciproques, de préparation de l'atmosphère pour l'union des Eglises, que Pie XI favorisait et que recommandent les congrès et conférences unionistes de notre temps". Le texte français porte une faute amusante: l'expression latine **Patres Unionis** est traduite par **Pâtres unionistes** (Moines de l'union). Et le professeur de conclure à leur sujut: „L'activité des bénédictins, le contenu et l'esprit de la revue **„Irénikon"** apparaissent comme l'oeuvre la plus belle et positive que les catholiques romains ont accomplie au nom de la réunion ces trente dernières années. Leurs idées et leur oeuvre illustrent beaucoup mieux que n'importe quelle autre chose, la tendance à la réunion par la voie du coeur, un résultat auquel le Vatican est arrivé après des longues expériences unionistes. Les papes des derniers temps ont désiré, avec toute l'insistance, convaincre les orthodoxes de leur amour pour eux et les faire apprécier cette haute attention papale pour eux". D. **Résumé.** „Les efforts de la propagande romaine s'avèrent vains" (p. 268); „les efforts unionistes du Vatican sont sans perspective" (p. 269).

4. **Conclusion.** De tout cela découle la nécessité pour l'Orthodoxie 1° d'organiser et de fortifier son front unique antipapal; 2° de suivre de près, de dépister, de démasquer et d'affronter résolument l'action prosélyte du catholicisme. L'Eglise orthodoxe peut s'appuyer ici d'abord sur les sentiments nationaux qu'elle cultive et renforce; **tandisque l'Eglise catholique doit être proposée au peuple comme une Eglise étrangère, celle du pape qui veut assujettir les orthodoxes non pour leur bien céleste, mais pour sa gloire terrestre** (p. 276). **Ensuite l'Eglise orthodoxe pourra compter sur l'Etat qui y est interessé en tant qu'Etat national et populaire. Elle doit rester nationale et populaire** (ibid.). Et une dernière conclusion:

„Tout l'appareil „missionnaire" catholique-romai — ordres monastiques associations, institutions, organisations de propagande de tous genres — doit être dissous ou expulsé, si l'on ne peut les rendre inoffensifs pour l'Orthodoxie". La conception du Vatican de l'essence et de la direction de l'Eglise chrétienne, son action politique et sa propagande en Orient, les méthodes et les moyens de son prosélytisme, justifient les mesures de défense que l'Eglise Orthodoxe doit prendre contre le prosélytisme catholique-romain" (277).

Le ton de l'exposé du professeur roumain était en général moins violent que celui des autres rapporteurs qui ont parlé sur le même thème; chez d'autres on entend même un ton de haine profonde; c'est p. ex. le cas des trois pages que le patriarche-catholicos de tous les Arméniens, Georges VII consacre à l'Eglise catholique (p. 383-386): p. ex.: **„L'ennemi perfide et séculaire de l'idéal de la communion spirituelle universelle a été et reste jusqu'à maintenant l'Eglise catholique romaine . . ."** si toutefois toutes ces paroles véhémentes sont réellement sorties de sa plume.

p. I. D.

ANTOANETA BODISCO:

MĂRTURISIRE

Pândar în umbră, ai stârnit mânia
Frunzarelor urnite 'n frământare,
Innăbuşind în ramuri bucuria.

Din ascunziş, spre zarea 'nlorată
Îndrepţi un ochiu învins de presimţire . . .
Şi, tulburat cu frunzele de-odată,

Nespusul gând veghiază în neştire . . .
Culegi în seara deasă, când apune,
Amara floare-a 'ntoarcerii 'n genune.

*

AL. GREGORIAN:

CÂNTEC DE LEAGĂN

Lui Şerbănel

Şi s'adună rânduri, rânduri
Triste, toamnele'n platanii
Desfrunziţi, ca noi de gânduri:
Pui cuminte, nani, nani!

Dragul meu, departe'n ceţuri
Oltul, munţii şi vultanii
Ţin sfat greu cu Domnii'n jeţuri:
Puiul tatei, nani, nani!

Ţin sfat lung afară'n moine
Voevozii şi ţăranii
Jefuiţi de cânt, de doine:
Pui stingher, fă nani, nani!

Noi le-om prinde jalea, pânda
Într'un joc de semne stranii,
Tu să nu le ştii osânda:
Pui frumos, fă nani, nani!

Tata-ţi face din hârtie
Chivără cum au ulanii,
Cai şi tun, dintr'o cutie:
Pui sărac, fă nani, nani!

Suliţă, dela luceafăr
O să-ţi cumpăr de toţi banii,
Să creşti mare, să fii teafăr:
Pui din basm, fă nani, nani!

Şi gătiţi, aşa, de oaste
Om chema din svon tufanii,
Cerbi şi urşi la noi, în castre:
Pui viteaz, fă nani, nani!

Vom porni apoi, o seară,
Cu poeţii şi golanii
Peste mări, într'altă ţară:
Pui pribeag, fă nani, nani!

Iar chivăra de hârtie,
Caii, suliţa, ulanii
I-om lăsa, cui, nu se ştie:
Pui răsleţ, fă nani, nani!

Pribegie, pribegie,
Cum cad clipele şi anii,
Picuri grei de veşnicie:
Pui de vis, fă nani, nani!

Mântuitorul, de Leonardo da Vinci (1452—1519).

PSALMUL 37

I

Doamne, în mânia ta nu mă certa
şi nu mă lovi, în urgia ta!

Că săgeţile tale s'au înfipt în mine
şi mâna ta se lasă grea asupra mea.

De mânia ta, nu mai e nimic sănătos
în carnea mea;

din pricina păcatului,
nici un os neîrânt în mine.

Că păcatele mele au covârşit capul meu;
ca o povară grea, cumplit m'apasă.

II

Din vina nebuniei mele,
ranele mele duhnesc a putrejune.

Adus de şale, frânt cu totul,
umblu, ziua întreagă, mâhnit.

Căci coapsele mele sunt pline de arsuri;
nimic nu-i sănătos în carnea mea.

Sânt istovit, sânt greu strivit;
de sbuciumul inimii răcnesc.

III

Doamne, toată dorirea mea e înaintea ta
şi suspinarea mea nu ţi-e ascunsă.

Tremură inima'n mine,
puterea m'a părăsit;
până şi lumina ochilor mei a slăbit.

Amicii şi soţii mei, de nenorocirea mea,
se ţin departe;
rudeniile mele stau la distanţă.

Întins-au curse cei ce pândesc viaţa mea,
pieirea mi-o urzesc cei ce-mi vor răul
şi înşălăciuni pun la cale tot timpul.

IV

Dar eu, precum surdul, nu aud;
sânt ca mutul ce nu-şi deschide gura.

Făcutu-m'am asemenea omului ce n'aude
şi n'are răspuns în gura sa.

Doamne, în tine mă încred,
tu vei auzi, Doamne Dumnezeul meu!

În adevăr zic: „Să nu se bucure asupra mea;
câtă vreme piciorul meu va aluneca,
să nu se poată făli împotriva mea"!

V

Că iată sânt gata să cad
şi durerea mea e pururea vie în mine.

Mărturisesc, cu adevărat, vina mea
şi pentru păcatul meu sânt chinuit.

Dară cei ce, fără cuvânt, sunt împotriva mea,
puternici sunt
şi mulţi sunt cei ce mă urăsc
fără dreptate.

Cei ce răsplătesc rău pentru bine
luptă'mi dau, fiindcă binele urmez.

Doamne, nu mă părăsi!
Dumnezeul meu, nu sta departe de mine!

Grăbeşte în ajutorul meu,
Doamne, mântuirea mea!

La țărmul Pontului Euxin

neamuri, crude și nesățioase, care au prădat, au adus jale prin țara lor și s'au dus. Când pomenesc numele Sfântului de la Putna oamenii se închină, femeile lăcrămează, iar copiii ascultă povestirea bătrânilor, precum este ascultată rugăciunea preotului, în fața altarului, în ziua de împărtășanie.

Și cine ar putea să pătrundă în înțelegerea unei mândrii potolite, dar neclintită, a răzeșului Moldovei? La zile mari și de taină scoate din ladă și arată tinerilor și pruncilor documentele cu chirilica de altă dată, și cu pecețile Voevodului. Mărturie a vredniciei și a virtuții celor care au fost și au lăsat moștenire celor care vor veni: smerenie față de Dumnezeu și cruce, faptă dreaptă pentru apărarea moșiei și a numelui strămoșilor.

*

Copilul născut în toamna anului 1882, în ținutul Tecuciului, aducea pe lume însușirile Moldoveanului. La căsuța din cătunul Perchiu al comunei Huruiești ajungi după ce ai urcat pe o scară cu trei trepte, așezată în fața ușii și sprijinită pe prispă. În partea dreaptă a ușii era camera cea mare, cu două ferestre, iar la partea din stânga ușii era o singură fereastră pentru camera unde părinții își petreceau ziua cu copiii. Pe prispa din fața casei a fost legănat și a adormit în cântecele mamei și tot acolo a ascultat cele dintâi povești copilul Vasile al învățătorului Andrei Pârvan. Din ținutul Tecuciului Părinții s'au mutat în apropiere de malul Prutului, la Berești, în județul Covurlui, tot în Moldova de jos.

La Berești copilul a mers la școală. A avut tovarăși pe copiii satului și dascăl pe tatăl său. Acolo, pe malul Prutului, a prins să înțeleagă povestirile despre Tătari, despre Turci, despre Ruși. Acolo, a auzit cântecul de „blăstem" al apei despărțitoare de frați și a simțit înfiorarea blăstemului, așa precum de-apururea au simțit-o și o simt Moldovenii. Și tot acolo a ajuns la cunoștința rostului răzeșiei. La Crăiești, la Bujor, la Bursucani sau la Smulți, sate vechi de secole, va întâlni întâia dată nume pe care mai târziu le va descoperi în hrisoave și în cronici, nume de luptători pentru cruce, apărători de drepturi și de hotare, temători de Dumnezeu. „Mama", în vorbe și în cântece, îi va strecura în suflet iubirea de oamenii și de pământul țării. După „mama" o singură femeie se va putea apropiià de timiditatea mândră a sufletului lui V. Pârvan: soția. Pentru puțini ani. Soarta a hotărât ca ființa iubită să fie pierdută mult prea tânără. Vasile Pârvan a rămas zguduit pentru întreaga vieață. Gândul morții, problema vieții nu mai puteau fi probleme filosofice. Deveneau tragicul existenței de care nu se va mai putea despărți. Simția doar profund amintirea avânturilor de cugetare senină la apropierea femeii iubite și atunci sfărâmà lacrima în ochi. Nu îngăduia nimănui să-i mângâie durerea. Închis și tăcut îl ținea pe pământ o înaltă îndatorire: **„eternizarea vieții prin toate mijloacele energiei omenești întru ritmul spiritual".**

*

Într'un oraș, adică într'un vechiu târg al Moldovei de jos, la Bârlad, și-a făcut V. Pârvan studiile liceale. Liceul de la Bârlad erà vestit pentru seriositatea învățământului clasic și pentru riguroasa disciplină a profesorilor și a elevilor. Atmosfera de contemplare și de poezie a bătrânului târg din Țara Moldovei, cu ulițe tăcute și case curate, umbrite de pomii grădinilor, dădea copilului sfios mulțămirea unui început de vieață interioară și curajul de a formula păreri personale.

Fuit a prima infantia gravis.

A fost din copilărie serios, aspru și sârguitor.

*

Cu pregătirea pentru carte și disciplină și cu credința în forțele ideale, când a ajuns la pragul universității, V. Pârvan nu puteà să bată de cât la ușa Facultății de Litere și Filosofie. De aproape o jumătate de secol Facultatea de Litere și Filosofie a universității din București dominà vieața spirituală a României. A. Odobescu și B. P. Hașdeu au înălțat învățământul universitar prin doctrina și devotamentul lor pentru disciplinele pe care le reprezentau, dar și prin talentul, prin darul de a se simți îndatorați de a fi în slujba culturii românești. Curentele literare, clarificările filosofice, aspirațiile naționale, însăși directivele vieții publice își aveau originea în ideile formulate și răspândite de către profesorii Facultății de Litere și Filosofie. Studenții de la celelalte facultăți, de la Drept, de la Medicină sau de la Teologie veneau să-și completeze, să-și perfecționeze cultura sufletului și să-și lămurească atitudinea în vieață ascultând înțelepciunea propovăduită de către T. Maiorescu și încălzindu-se de vraja cuvântului neîntrecutului maestru. Când Vasile Pârvan va deveni profesor la București și se va bucura de prestigiul științific, va avea și el lecții când va fi ascultat de către studenții veniți de la toate Facultățile. Va fi și el un educator al tinerimii, nu numai profesorul unei specialități.

În toamna lui 1900 când a început studiile universitare V. Pârvan, profesorul de istorie antică și de arheologie, Gr. Tocilescu, începuse să coboare pe calea apusului. Cuvântul lui nu mai entusiasma, atitudinea lui nu mai încălzià metoda lui nu mai atrăgea. Dar, fără îndoială, nicicând celelalte ramuri ale istoriei n'au fost mai strălucit reprezentate, la o universitate românească, așa precum au fost reprezentate în anii de studiu ai lui V. Pârvan.

Dimitrie Onciul, prin activitatea științifică și didactică reprezintă imagina celui mai sever și celui mai iubitor învățător. Solid, sigur, positiv în afirmația de pe catedră, aspru și uneori necruțător în exercițiile de seminar. Răbdător, încurajator și manifestând bucuria unei adevărate afecțiuni pentru licăririle științifice ale începătorilor. Probitatea științifică cea mai riguroasă, grija pentru respectarea desăvârșită a faptului documentat, pasiunea pentru precisiune, frână vorbăriei, erau marile calități pe care magistrul reușia cu stăruință, dar și cu îngăduință să le transmită elevilor săi.

Figura rece la prima privire, dar blândă și mult înțelegătoare a lui Ion Bogdan se descoperea studenților mai târziu, în ultimii ani de studiu. Măsura și siguranța în interpretarea critică a textelor, cumpănirea și claritatea în exprimare, porniau din necesitatea unui suflet metodic, de a expune simplu și limpede aceea ce era cu trăinicie cugetat și profund înțeles. De o prețuire academică și umană incomparabilă era sprijinirea continuă și stăruitoare pe care Ion Bogdan o acorda cu deplina, curajoasa și necontestata sa autoritate tinerilor învățați și de talent. A recunoscut la timp însușirile și valoarea lui V. Pârvan și, în toate împrejurările, s'a luptat spre a-i netezi calea și a-i înlesni triumfurile.

Strălucit și mult variat era marele talent al profesorului N. Iorga. De bună seamă că nu era limpede și metodic ca Ion Bogdan, și nici vorbă că nu putea fi positiv și precis, sau limitat, ca Dimitrie Onciul. Universalitatea spiritului și a cunoștințelor lui N. Iorga era impunătoare. Geniala intuiție a celor mai puțin cunoscute și a celor mai complicate probleme de istorie universală era sprijinită pe cea mai uimitoare erudiție și pe o cunoaștere de arhive și biblioteci din toate orașele Europei, cum nu cunoscuse nimeni în universitățile noastre și poate nici în alte universități europene. Digresiile la lecții erau fără sfârșit: uneori emoționante, alteori ironice, caricaturale. N. Iorga era la începutul polemicelor literare și manifesta mult dispreț pentru larma luptelor politice. Era înainte de „1906", anul luptei studențimii pentru limba românească, la care aproape toți profesorii universității au participat, iar N. Iorga a dat semnalul apariției în vieața publică cu o atitudine intransigentă și cu o vehemență oratorică impresionantă. Era înainte de „1907", când N. Iorga a scris scurtul, sguduitorul articol **„Dumnezeu să-i ierte"** pe cei dintâi țărani căzuți de gloanțe și a început să simtă tot mai imperios chemarea de a avea un rost în vieața politică.

În epoca lui V. Pârvan însă profesorul N. Iorga era credinciosul nedespărțit al catedrei universitare. Va ține ședințe de seminariu și Dumineca dimineața, cu desbaterea celor mai vii probleme de specialitate. Alte ședințe pentru puținii studenți, 4—5 aleși, va avea Marția seara, până la miezul nopții, în casa din strada Buzești, în mijlocul cărților, adunate din toate țările. Tinerii doritori de învățătură erau subjugați de a afla cele mai bogate cunoștințe istorice. La lecții cuvântul lui N. Iorga înlănțuia. Nu metoda de cercetare era urmărită, ci orizonturile cu viziuni larg deschise. Sufletele tinere simțiau aprinderea îndrăsneață a inimilor, înainte de a fi putut pătrunde luminarea vie a minților. Uneori chemarea profesorului avea ecouri profetice. Atunci figura împresurată de barba neagră cu străpungerea ochilor mari mișca pe toți, până în fundul sălii. Glasul lui N. Iorga părea că vestește vremi nouă. Pentru întreaga națiune. Studenții de la istorie, la București, revendicau cele mai multe titluri de merit și de mândrie printre toți camarazii de universitate.

În această înălțătoare și curată vieață academică, firește, că masa nesigură, de la o zi la alta, osteneala de a avea un adăpost ca pedagog în vreun internat, suferința necazurilor materiale a celui plecat singur pe lume, nu va putea să doboare pe Vasile Pârvan. Drumul lui V. Pârvan va fi drumul sălilor de curs și a micilor săli de seminariu. Va fi cel dintâiu dimineața la ușa bibliotecii și seara va rămânea cel din urmă ca să-și pună în ordine fișele învățăturii adnate în cursul zilei. Niciun ceas din zi nu va fi dat plăcerilor sau camaraderiei zgomotoase. Anii studenției sunt anii de încercare și de hotărîre a adevăratelor forțe și a marilor caractere. Lupta pentru renunțare la farmecul ispitelor este crâncenă și ar putea fi răzbunătoare. V. Pârvan își exercita, și își întăria voința zi de zi. Din anii studenției și-a alcătuit o formă de vieață și o atitudine rigidă și aristocratică în fața lucrurilor și a oamenilor. Venise pe lume cu o superioară conștiință de sine, obișnuită mai ales la cei care își au originea răzeșească. Sub influența mamei avea, de copil, oroare de vulgaritate și fugea de tot ceia ce i se părea josnic și trivial. Aceste înclinări, rare la oamenii tineri, a căutat, cu deplină conștiință, să le întărească și să le desăvârșească, spre a nu se mai despărți de ele de cât în ziua când a închis ochii. În această severă atitudine în fața vieții își are originea trebuința mereu sporită de o vieață interioară și preocuparea pe care V. Pârvan în anii de mai târziu o avea tot mai intens pentru problemele religioase.

EMIL PANAITESCU

VINEREA PATIMILOR

De curând a sosit din țară un fost consul în București. Veștile pe care ni le aduce sunt groaznice. Arestat după 23 August 44, consulul a cutreerat cu lanțuri la mâini 18 închisori din RPR. A stat în Jilava și a rămas multă vreme în faimoasa închisoare din Aiud. Peste tot a găsit intelectuali și foști fruntași ai vieții publice românești.

A dat la Aiud de preoții Bisericii Ortodoxe-Unite, batjocoriți și schingiuiți din cauza refuzului lor în 1948 de a se lepăda de unirea cu Roma. A dat de generali și ofițeri de toate gradele. Români care fără frică au rămas devotați cauzei neamului, combătând fără compromisuri și cu înverșunare pe comuniști. Massa acestora se recrutează în special din foștii luptători din frontul de răsărit, epurați în anii 1945—48. A găsit apoi massa conducătorilor și fruntașilor din partidele tradiționale românești. Cu alte cuvinte, preoții, militarii și conducătorii vieții noastre politice, iată elita care zace în închisorile comuniste. Dar dacă tratamentul și hrana din închisori este sub orice critică, în schimb moralul lor este excelent. Sunt bărbați care s'au resemnat cu soarta lor și care așteaptă cu încredere actul divin al Învierii. În mijlocul lor preoții înalță tainice rugăciuni și trăesc în permanentă comuniune întru Domnul. Încrederea lor în protecția supranaturală a Maicii Domnului nu cunoaște margini. Exemplul lor este înălțător!

După ce a cutreerat cele 18 închisori, consulul a fost pus în libertate în cursul lunii Ianuarie 1953, fără a i se explica motivul, așa cum nici pe vremuri nu a știut motivul condamnării. Liber fiind, consulul și-a căutat fosta locuință din București și familia. Locuința era ocupată de comuniști, iar soția și fiica lucrau ca servitoare la niște comuniști din Craiova.

Colindând străzile Bucureștiului nu mai recunoștea orașul. Denumiri noi. Unele case noi. Altele lăsate paragină, nespoite, murdare. Oamenii pe străzi, în paltoane zdrențuite și cu fețele livide de foame și boli. Trecând pe una din străzi, consulul se întâlnește cu un fost amic, ministru pe vremuri, care într'un palton zdrențuit târa după el un mic cărucior cu ultimele obiecte ce dorea să le vândă cu orice preț, nemaiputând suporta foamea. Pe consul abia îl mai recunoscu și când acesta în ceru sfatul ce să facă și unde să meargă, ministrul îi răspunse: „Cumpără-ți ștreang și te spânzură, căci și eu voiu face încurând la fel!" Demoralizat și flămând, consulul s'a reîntors de bunăvoie la închisoarea Jilava și a cerut să fie reprimit, neavând unde dormi și nici bani pentru o bucată de pâine. Cu multă insistență a fost reprimit pe trei zile și apoi din nou și în mod brutal pus pe stradă. Azi, iată-l în libertate. Desigur că spusele lui ar putea să umple o carte întreagă, iar noi nu urmărim decât să arătăm emigrațiunii române starea celor de acasă în comparație cu a noastră, a celor din libertate:

Acolo, suferință și unire desăvârșită. Aicea ură și ambiții deșarte. Acolo în închisori, rugăciuni și speranță. Aici desmăț și ceartă. Acolo, încredere în protecția divină. Aici, ceartă pentru fonduri. Acolo, luptă în munți. Aici, sforării de culise. Acolo, trăire și Înviere spirituală. Aici, moarte morală.

VALER POP

IDOLUL POLITIC

merge paralel cu opera de transformare sufletească a omului. Iar, de altă parte, știm că cele mai frumoase programe, cea mai perfectă formulă politică e ineficace dacă cei care o mânuiesc nu au, pe lângă pregătirea tehnică, și suflet și conștiință.

Idololatrie e, în sfârșit, să manifești o adeziune fanatică, exclusivă și sectară față de o anumită formulă politică. Idololatrie e să faci din propriul partid politic u n i c a m ă s u r ă a lucrurilor, u n i c u l c r i t e r i u d e j u d e c a t ă al oamenilor și al evenimentelor, să faci din propria grupare politică un ceva absolut, exclusiv și necruțător pentru tot restul. Rugăm pe cititori să creadă că scriind lucrurile acestea nu vizăm niciun partid politic în particular. Mentalitatea aceasta sectară se poate cuibări în orice fel de grupare politică. Ea ia naștere atunci când aderenții unei anumite grupări politice își proiectează în sânul ei egoismul lor personal. De fapt, sectarismul politic e un fenomen de egoism colectiv. Apăr cu fanatism pe ai mei pentrucă de g r u p a r e depind interesele mele personale. Și așa, împart pe oameni în buni și răi, în cinstiți și în necinstiți, în eroi și în crimnali, după cum servesc partidului sau nu. Acopăr mișeliile partizanilor și acuz pe nedreptul pe adversari. Am antipatie și nu pot să sufăr pe o r i c i n e n u e c u n o i, chiar înainte de a-l cunoaște, chiar dacă nu are altă vină sau alt cusur decât acela că se găsește în tabăra adversă, sau își îngăduie să vadă lucrurile altfel decât mine. Arăt un spirit de intoleranță absolută față de felul de a gândi, față de atitudinea politică a adversarului și interpretez cu rea credință orice inițiativă ce nu-i patronată de partidul meu. Critic cu asprime și acreală tot ce fac ceilalți numai pentruca nu e făcută de n o i . . .

Iată tot atâtea feluri în care se poate manifesta sectarismul politic. Această mentalitate dacă-și poate găsi justificare în dictonul: p o l i t i q u e d' a b o r d, e inadmisibilă din punct de vedere creștin. Ea denotă, pe lângă îngustime de spirit, și lipsă de înțelegere a fenomenului politic. Căci nu p o l i t i c u l definește î n î n t r e g i m e poziția, rostul și valoarea omului în această lume. Din punct de vedere creștin, orice formulă politică are o valoare r e l a t i v ă. Nu există sistem politic desăvârșit. Și chiar dacă ar exista, oamenii tot n'ar avea dreptul să facă din el un idol.

ALEXANDRU MIRCEA

PUBLICAȚII :

CAHIERS SEXTIL PUȘCARIU. **Linguistique-Philologie-Litterature.** Publiés par Alphonse Juilland. Volume I, Fascicules 1 et 2. Editions Dacia-Roma et Cartea Pribegiei-Valle Hermoso, 1952. (La multiplicator).

ORBIS. **Bulletin International de Documentation Linguistique.** Tome I. Fascicule 2. p. 316 — 616. Redacția: Prof.: **Sever Pop** 185, Avenue des Alliés, Louvain.

ION RAȚIU. **The Church in Rumania,** in **The Sword,** January-February 1953, p. 13—17.

E. MIHĂESCU. **Citind Biblia.** Editura **„Cartea Pribegiei"** Valle Hermoso 1952. 296 pagini. La multiplicator.

*

Subt titlul STILLE și în traducerea lui **Georg Drozdowski,** ziarul DIE NEUE ZEITUNG (nr. 63, din 16 Martie 1953) publică, cu o scurtă prezentare, una din poesiile lui LUCIAN BLAGA.

Republicane

DELEGAȚIE CULTURALĂ CHINEZĂ

Duminecă 22 Fevruarie a avut loc la Institutul Român pentru relațiile culturale cu străinătatea o conferință de presă cu delegația culturală chineză, care vreme de 30 de zile a zăbovit în R.P.R. Emeritul **Ilie Murgulescu** a urat delegației chineze succese nouă **„pentru crearea unei științe și culturi înaintate și în R.P. Chineză"**. A răspuns șeful delegației **Vai Cio**, mulțumind reprezentanților R.P.R. pentru prilejul dat delegației chineze de a se adăpa, vreme de o lună de zile, la izvoarele științei și culturii din R.P.R.. Cu umilință chinezească, Dl. Vai Cio și-a exprimat admirația sa față de Gh. Gheorghiu - Dej, steagul științei și culturii în slăvita republică dela Dunăre. Ziariștii republicani, în frunte cu tov. Vasile Dumitrescu dela „Agerpres" au pus Chinezilor unele întrebări, cu privire la istoria culturală a Chinei. S'a subliniat tradiția legăturilor culturale între China și România. Dl. Pon Pon, membru al delegației chineze a cerut tovarășilor ziariști români permisiunea de a-i numi „frați" în cele culturale - (Adecă: **chinezii**).

ARTA BURGHEZĂ PREZENTATĂ DE PROLEȚI

Din „Scânteia:"

„Care este stadiul de azi, gradul de putrefacție la care a ajuns arta burgheză din Apus? Ce trăsături principale are ea, ce scopuri urmărește? Cum se explică faptul că astăzi în Apus sunt înfățișate drept „opere de artă" monstruozități care în cel mai bun caz ar merita să fie expuse într'un muzeu al alienaților mintali?

Lucrările decadenților se disting înainte de toate prin ura lor furibundă față de om, față de tot ce e omenesc, prin tendința sălbatică de a terfeli omul, schimonosindu-i figura, arătându-l ca pe un vierme care nu are drept la viață, la fericire, și pe care nu-i nicio crimă dacă-l omori; prin negarea rațiunii, a încrederii în viață, în progres, prin proslăvirea josniciei, a asasinatului, a nebuniei, a războiului."

Probabil de aceea secretariatul partidului comunist francez a chemat la ordine pe tovarășul **Pablo Picasso**, care, la rugămintea lui Louis Aragon (membru al comitetului central al P. C. francez) a lucrat pentru **Les Lettres Françaises** un portret al răposatului Stalin, portret care păcătuește împotriva „realismului". (Picasso l-a prezentat pe Stalin nerăposat! Și în chip de «lemes cu musteață», cum scrie Daily Mail).

DESPRE MUZICA DECADENTĂ

Un „cultural" republican denunță, prin **Scânteia**, cele petrecute la un concert de muzică ușoară dat la Pitești:

„Cântăreața **Lia Crăciunescu** a prezentat un program destul de învechit. În intervalele dintre cântece doi comedianți, amintind de vechile bâlciuri ce se făceau pe gustul burgheziei, au prezentat cele mai prost plasate glume. (La adresa cui? n.n.). Publicul vechi din Pitești, atras de nădejdea că va auzi muzică de varieteu, care să-i amintească de traiul deșănțat de altă dată, a venit în păr la concert. (Mai există astfel de public? n.n.). E păcat că într'un asemenea program a fost atras un artist valoros cum e **Fănică Luca**. Ar fi timpul să se pună capăt cosmopolitismului fățiș și ascuns din viața noastră muzicală. Dacă unii compozitori și artiști s'ar apropia mai mult de viața poporului, nu cu lozinci și etichete „progresiste" (!) ci cunoscând **cu adevărat** preocupările țăranilor, sunt sigur că fumurile muzicii decadente s'ar împrăștia repede."

Semnează: **Vasile Negescu**

JELIREA BRIGANDULUI

Victoria Trifu publică la „Scânteia" următorul cântec bătrânesc:

Frunză tristă de pelin
Vine veste din Cremlin
Că Stalin cel mult iubit
La 5 Martie a murit.

Trist, un megafon afară
Vestește cu voce rară
Că inimioara ne'nfricată
A'ncetat ca să mai bată.

Tatăl oamenilor muncii,
Cel pe care-l știau și pruncii,
Cel ce'mpărțea bucurie,
A'nchis ochii pe vecie.

Bunule Stalin, tătucă,
Tu iubite conducător,
Ai plecat din rândul nostru
Dar întregul meu popor
Făurește noua viață

Așa cum tu l-ai învățat
Tot pe calea ta măreață.

Gh. Rădulescu, căruia maică-sa nu-i vedea un viitor ca lumea, s'a înscris în Partid. Partidul l-a înscris în anul III al „Facultății de Istorie", ca să-l facă repede profesor. Recunoscător, Rădulescu publică la **„Scânteia"** versurile de mai jos:

În fața-mi stă „Scânteia". O citesc
Și lacrimi vii din ochi îmi țâșnesc
Dar pleoapele se strâng și le stropșesc
. . . Și sufletu-mi nu vrea deloc să creadă.

Voiam să fiu profesor, scriitor . . .
Ce ieri spunea mama: — „Visi" . . .
. . . Dar ai venit cu oștile-ți viteze
Și poarta lumii larg tu mi-ai deschis . . .

LA MOARTEA BRIGANDULUI

„Iuda a adormit întru moarte"
(Din cântările dela Joia sfintelor Patimi)

Despre cei morți numai bine !(Fiindcă nu mai pot face râu!). Așa ne-a obișnuit dictonul străvechiu. Străvechiu, dar nu creștin. Căci creștinismul nu cultivă minciuna. Creștinismul nu învăluie adevărul. Patriarhii creștini nu s'au sfiit să înfiereze păcatele împăraților chiar și după răposarea lor. I-au numit și la moarte „preacurvari" dacă în viață într'adevăr așa au fost.

Stalin a „adormit"; adecă a murit. Dar, asemenea Iudei, n'a adormit „întru viață"; ci a adormit „întru moarte". Iuda cunoscuse Adevărul. Iuda fusese ucenic al Adevărului. „Ucenic și diavol", cum spune cântarea Bisericii. A cunoscut, „dar n'a vrut să înțăleagă" . . .

Asemenea Iudei, Iosif Vissarionovici a cunoscut, dar n'a vrut să înțăleagă. Născătorii lui au vrut să facă din el un preot. Iosif a frecventat cursurile seminarului teologic. N'a sfârșit. Cugetul îl îndemna spre tâlhărea. A început a hoți. A prădat. A ucis. A cunoscut greul. Și s'a pus apoi în slujba marei Răsturnări. Lipsit de cultură, dar ascuțit la minte și viclean ca pământul, și-a întărit, prin crimă, poziția la care vârtejul urii îl ridicase. Și-a ucis mai toții tovarășii de briganda). A batjocorit, a spurcat, a „răsbunat". La vreme prielnică, prin lipsa de priveghiere a altora, și-a întins împărăția, întunericul și teroarea, peste Asia și peste Europa. A luptat să distrugă orice urmă de rodire a Evangheliei lui Hristos în lume: fostul seminarist știa că dușmanul de moarte al teroarei și al crimei este Adevărul adus lumii de Hristos.

Vreme de 35 de ani a pustiit în lume Anticristul. Zeci de milioane de ființe, care ar fi vrut să trăiască în libertate și să-și păstreze demnitatea omenească, l-au blestemat, în tot timpul și în tot locul. Acum nu mai poate face râu . . .

Soții lui se pregătesc să ducă mai departe „opera" începută. Teroarea cea mai groaznică din câte a cunoscut bogata istorie a neamului omenesc vrea să se întindă pe toată fața pământului.

Marele Brigand nu mai este. Dar de schimbat nu s'a schimbat nimic: alt brigand i-a luat locul. Opera drăcească se continuă.

Dar dacă în Rusia nu s'a schimbat, deocamdată, nimic, moartea șefului de bandă a fost pentru noi-pentru toți cei care credem și sperăm în prăbușirea împărăției comuniste-prilej de verificare. Și de desamăgire.

Atitudinea Președintelui Eisenhower ne-a dat curaj. Marele conducător a dat dispoziții ministrului de externe al U.S.A. să transmită „condoleanțe oficiale"! Atât.

Demnă, pilduitoare atitudinea Cancelarului Adenauer.

Franța — generoasa — a ordonat plecarea steagurilor, în semn de doliu. (Pentrucă a murit cel care . . . a bătut pe Nemți: și de-acum n'are cine să-i mai bată!).

Bătrânul Churchill s'a interesat de aproape de mersul boalei, iar după răposare a afișat o adâncă tristeță. (Subțirătate englezească!).

În Jugoslavia și în Spania vestea morții tiranului a produs bucurie nestăpânită. S'a subliniat aci că regimurile dictatoriale se clatină când capul celui ce comandă cade. (Și credem că ei știu ce spun!).

Patriarhii și Mitropoliții ortodocși din împărăția URSS-ului au dat degrab poruncă să se facă slujbe pentru însănătoșirea și îndelungzilirea lui Iosif Vissarionovici, genialul luptaciu împotriva lui Hristos! . . .

S'a rugat și Papa. În vremea boalei și după răposarea tiranului. În vremea boalei" pentruca Dumnezeu să-i dea ticălosului, în ultima clipă, puterea de a se căi. După răposare „ca Dumnezeu să fie, de se poate, milostiv cu făptura care se va prezenta înaintea Scaunului Judecății împovărată de atâta genune de păcate".

Noi, cei dela această foaie pentru gând și faptă creștinească, urmând învățătura Bisericii, amintim aci, cu prilejul adormirii Brigandului, cântarea Ei din sfânta și marea Joi!

„Mai bine ar fi fost, Iudo, de nu te-ai fi pomenit în pântecele maicii tale. Și bine ar fi fost de tine, trădătorule, de nu te-ai fi născut!"

A vorbi de bine, mai mult decât poate să o facă Biserica lui Hristos, nu putem noi, fiii Ei: nu avem pentru aceasta calitatea.

Republicane

POVEȘTI

Ziarele din R.P.R. informează (după Agerpres):

„Cercetările pentru războiul bacteriologic desfășurate de americani în Germania occidentală au provocat în această țară o epidemie de tifos exantematic. Epidemia a izbucnit datorită manipulării neglijente a unor culturi de bacterii într'unul din laboratoarele americane. Un german care lucrează într'unul din laboratoarele americane din Stuttgart a confirmat faptul că se studiază măsuri în vederea deslănțuirii războiului bacteriologic în Europa. Numirea doctorului James Conant, președintele Universității Harward, ca succesor al lui Donnelly în postul de înalt comisar american în Germania occidentală este considerată ca deosebit de semnificativă deoarece Conant este expert în războiul chimic și bacteriologic" (v. **Scânteia** din 26. II. 53).

De inepții ca cea mai sus înfățișată sunt pline ziarele din republica populărească. Frații noștri care nu mai au altă posibilitate de informare în afară de cea oficială, sunt, zi de zi, îndopați cu astfel de povești prost ticluite. De mirare că n'au înnebunit pân'acum, cu toții!

AGRONOMII-LOGOFEȚI

Din articolul de fond al Scânteii din 27 Febr. 53:

„Fără agronomi — **a spus Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej** — nu poate exista agronomie științifică, agronomie socialistă. Regimul burghezo- moșieresc hărăzise inginerilor și tehnicienilor agronomi și mecanici rolul unor logofeți pe moșiile boerești, unde adeseori munceau în condiții umilitoare pentru a mări averea moșierilor".

Bieții logofeți pe moșiile boerilor: Gh. Ionescu-Sisești, Popovici Lupa, Dr. I. Safta, Dr. N. Săulescu, Dr. I. Prodan, Dr. P. Enculescu, Dr. N. A. Dumitrescu, Dr. M. Dobrescu și alții care au asudat sub jugul burghezo-capitalist!

PROZĂ

Academicianul Mihail Sadoveanu semnează în „Pravda" un articol despre Iosif Vissarionovici Stalin.

«Suferințele trecutului — scrie M. Sadoveanu — robia sub jugul exploatatorilor străini și români, bezna prejudecăților, noaptea neagră a ignoranței toate acestea au trecut ca un vis groaznic în clipa când soldații lui Stalin ne-au adus eliberarea. Iubitul nostru Stalin va intra în istorie în aureola unei glorii pe care n'a atins-o până astăzi niciunul din conducătorii popoarelor».

INFORMAȚIUNI:

† CRIȘU AXENTE

În urma unei grele operații a murit, în ziua de 21 Fevruarie în Spitalul Provincial din Madrid, Avocatul Crișu Axente de 41 de ani, fost prefect de Severin, scriitor și ziarist. Prin el emigrația românească pierde încă un suflet cinstit și o minte care ar fi putut aduce mari foloase Țării. A lăsat neterminată o operă de interpretare creștină a istoriei, la care lucra de câțiva ani de zile. Fie-i țărâna ușoară!

*

A MURIT ACTORUL MIHAI POPESCU

Actorii teatrului național „I. L. Caragiale", Gh. Storin, I. Manolescu, G. Calboreanu, G. Ciprian, N. Bălțăteanu, Aura Buzescu ș. a., anunță prin „Scânteia", (după șablonul impus) moartea „tovarășului" lor Mihai Popescu.

Actorul Mihai Popescu este fiul Părintelui Nae Popescu membru al Academiei Române, azi prefăcută în Staul. Mihai Popescu a murit la 24 Fevruarie. A fost îngropat la cimitirul Belu din București.

NOUA „OFENSIVĂ A PĂCII"

Malenkov a vorbit în fața Sovietului Suprem. Și anume, a vorbit despre viitor. „Nu există problemă internațională care să nu poată fi soluționată pe cale pașnică", a spus urmașul lui Stalin. Apoi a trecut la înșirarea „principiilor" politicei de pace a sovietelor:

a) respectarea tuturor convențiilor încheiate de Soviete cu țările lumii;

b) Respectarea suveranității statelor care vor să se conducă după vrerea lor (în România, de pildă, 99,5 % din totalul populației" cu drept de vot" vrea să-l aibă conducător pe Gheorghiu-Vrej și nu pe Iuliu Maniu).

La ședința Sovietului au fost poftiți și reprezentanții diplomatici, ca să audă, cu urechile lor, ce spune noul Brigand al păcii. Ziarele ne aduc știrea că după ședință unul dintre Diplomații prezenți a făcut reprezentanților presei următoarea declarație:

„Am impresia foarte sigură că vorbele lui Malenkov au fost limpezi: ele au fost adresate Președintelui Eisenhower și guvernului american, la fel ca și altora. Cuvântarea a mers aproape până la oferta de a sta la tratative cu Statele Unite și cu oricine altul și a-și da osteneala pentru curățirea unor diferende care turbură pacea, și pentru a obține o destindere în politica mondială. Poate fi vorba despre una din cele mai importante declarații din câte au cunoscut vremile din urmă. Ea poate avea cele mai mari efecte".

Nu știm cine a fost diplomatul care declară cele de mai sus. Dar guvernul care a trimis la Moscova un astfel de cârpaciu în meseria asta grea ar trebui să-l recheme, imediat, pentru incapacitatea dovedită în timpul exercițiului funcțiunii.

O PRECIZARE

Referitor la întrunirea Intelectualilor români, ținută la 25 Ianuarie 53 în Paris, 38 rue Ribéra, suntem rugați a insera următoarea precizare:

CENTRE CATHOLIQUE DES INTELLECTUELS FRANCAIS a luat inițiativa înființării unei Asociații a intelectualilor de dincolo de Cortina de Fier, și în acest cadru, prin D-l Charpentier, a luat contact și cu Românii.

În întrunirea românească **n'a fost, în nici un moment, vorba ca Asociația să fie „denumită Catolică"**; s'a vorbit de ASOCIAȚIA INTELECTUALILOR ROMÂNI.

D-l Charpentier, pentru **orientarea** celor de față, a citit din statutele Asociației Intelectualilor refugiați în Italia, formată sub auspiciile Acțiunii Catolice. În acelea era vorba de două categorii de membri: **ordinari** (Catolicii), și **aderenți** (cei ce nu sunt catolici). S'a adăogat însă că statutele italiene servesc **numai pentru orientare**, lăsându-se grupurilor etnice de refugiați să-și creeze Asociația așa cum o doresc.

Unii vorbitori ortodocși au propus atunci ca **să se șteargă deosebirea dintre cele două categorii de membri**, și să se admită ca membri ordinari **toți intelectualii români creștini**.

Dorința aceasta a intelectualilor ortodocși a **devenit și dorința intelectualilor catolici.**

Știrea că întrunirea s'a terminat printr'o întărire a sentimentului de înfrățire, e exactă.

COMEMORARE LA VARȘOVIA

În ziua de 25 Fevruarie 53 a avut loc la Varșovia o reuniune consacrată memoriei marelui **democrat** român Nicolae Bălcescu. Prof. **Zygmunt Mlynarski** a ținut cu acest prilej o conferință despre lupta lui Bălcescu. (Împotriva Moscalilor?). A asistat ambasadorul R. P. Române, Nicolae Dinulescu. După coferință a fost prezentat filmul românesc **„Răsună Valea"**.

NICOLAE BĂLCESCU a fost comemorat și la Sofia. În prezența ambasadorului R. P. Române (Gheorghi Velcescu) a vorbit Prof. **P. Nelcei** despre „Bălcescu, fiu al poporului".

*

În numărul viitor: EMIL PANAITESCU: **La țărmul Pontului Euxin** (continuare și sfârșit).

Cetitorii noștri cărora le lipsesc numere din ÎNDREPTAR și doresc să-și complecteze colecția, sunt rugați să ne anunțe printr'o carte poștală. Mai dispunem de unele rezerve.

Din inițiativa **Comitetului Românilor din Germania de Sud**, în ziua de 27 Martie ora 20 s'a comemorat, în sala „Newman" din München, unirea Basarabiei cu Patria Mumă. După cuvântul introductiv al D-lui Dr. C. **Sassu**, președintele comitetului, D-l **I. Scorochirja** a ținut o conferință, foarte aplaudată de numerosul public prezent (Români și Germani din România).

Duminică 15 Martie, Părintele **Vasile Mărgineanu** a oficiat, în capela românească din München (Blumenstraße), un parastas pentru **Crișu Axente**.

INIȚIATIVE ROMÂNEȘTI

La 27 Ianuarie a.c. s'a constituit la Stockholm **„Central och Öst Europeiska Klubben i Sverige"** (C.O.E.K.), Clubul națiunilor din Europa centrală și de Răsărit. Actul de constituire a fost semnat de reprezentanții diplomatici ai Estoniei și Letoniei, reprezentanții Comitetelor naționale, organizațiilor centrale ale partidelor politice și asociațiilor culturale-naționale ale Estoniei, Lituaniei, Letoniei, Poloniei, Slovaciei, României, Ucrainei și Bielo-Rusiei.

C.O.E.K. este un organ creat de comun acord, din inițiativă românească, de reprezentanții organizațiilor de mai sus (17 la număr) pentru a ușura colaborarea între aceste organizații și adoptarea unei atitudini comune față de problemele comune; pentru a mijloci un schimb permanent de informațiuni între reprezentanții din Suedia ai națiunilor semnatare și a intensifica campania de lămurire și edificare a opiniei publice scandinave asupra situației reale din țările respective și asupra punctelor noastre de vedere față de problemele actuale. C.O.E.K. este condus de un comitet de direcție care se alege la fiecare 6 luni, președenția revenind prin rotație fiecărei națiuni membre. Primul comitet, se compune din domnii: dr. P. Kaln[illegible] (Letonia) președinte J. Adamczyck (Polonia) [illegible] Ca Secretar General permanent a fost ales d. [illegible] vice-președinte, J. Datelinka (Slovacia) secretar Miron Giuroiu (România).

*

ALCĂTUIREA BANDEI

Pentru fericirea lumii din robie (și a celei încă nerobite) **Malenkov** și-a alcătuit banda stăpânirii din următorii candidați la spânzurătoare:

L. P. Beria;	**M. G. Pervuhin;**
V. M. Molotov;	**D. F. Ustinov;**
N. A. Bulganin;	**P. A. Iudin;**
L. M. Caganovici;	**G. M. Orlov;**
A. I. Micoian;	**N. A. Digai;**
A. I. Cozlov;	**B. P. Bescev;**
P. C. Ponomarenco	**N. D. Psurțev;**
A. N. Cosighin;	**Z. A. Șașcov;**
A. F. Zasiadco;	**A. G. Zverev;**
N. C. Baibacov;	**A. F. Tretiacov;**
I. F. Tevosian;	**C. P. Gorșenin;**
S. M. Tihomirov;	**V. N. Merculov;**
M. Z. Saburov;	**G. P. Cosiacenco;**
V. A. Malișev;	**C. M. Socolov.**

În PIAȚA VICTORIEI

În Piața Victoriei din București, în jurul «monumentului victoriei» moscălești, asupra armatei și asupra sufletului românesc, adunatu-s'au gunoaiele progresiste și toți vânzătorii de țară ca să depună flori și să preamărească pe asupritor.

ÎNDREPTAR apare odată pe lună. Redacția și Administrația: Dr. Flaviu Popan, München 5, Kapuzinerstraße 35 DEUTSCHLAND